

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЛІНГВІСТИКИ
Кафедра публічно - правових дисциплін**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для організації аудиторної та позааудиторної роботи**

**з навчальної дисципліни
«ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 Право**

Біла Церква
2021 р.

УДК: 343

Затверджено
Науково-методичною комісією Білоцерківського НАУ

Протокол № 7 від «17» травня 2021 р.

Укладач: Малишко І.В., старший викладач кафедри публічно - правових дисциплін

Малишко І.В. Методичні вказівки для організації аудиторної та позааудиторної роботи з навчальної дисципліни «Докази і доказування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право». – Біла Церква, 2021. – 46 с.

Методичні вказівки для організації аудиторної та позааудиторної роботи з навчальної дисципліни «Докази і доказування» призначені для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право». Метою публікації є допомога здобувачам у засвоєння студентами-правниками положень доказового права України та його доктрини – теорії доказів з урахуванням її найновіших досягнень. Структура публікації передбачає комплексний і диференційований підхід до вивчення здобувачами запропонованих тем самостійно та містить зміст, контент змістових модулів, письмові завдання, теми для есе, тестові завдання з навчальної дисципліни.

Рецензент: А.О. Пахомова, доцент, кандидат юридичних наук

зав. кафедри цивільно-правових дисциплін

А.О. Пахомова

Методичні вказівки розглянуто на засіданні кафедри публічно-правових дисциплін, протокол № 11 від «30» квітня 2021р.

Схвалено методичною радою факультету права та лінгвістики,
протокол № 11 від «6» травня 2021р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Мета і завдання навчальної дисципліни.....	5
Компетентності і результати навчання з дисципліни.....	7
Структура навчальної дисципліни.....	9
Контент змістових модулів	10
Завдання для практичної роботи до змістових модулів.....	12
Завдання для самостійної роботи	16
Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань.....	20
Орієнтовний перелік питань до заліку.....	28
Список рекомендованої літератури	30

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний етап розвитку процесуального законодавства України надає доказам їх належності та допустимості вагомому значенню. Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі права.

Актуальність вивчення навчальної дисципліни, зумовлена необхідністю системного розгляду усього комплексу питань, які стосуються положень теорії доказів та доказового права, а саме поняття доказів, їх класифікації, властивостей доказів, поняття і види процесуальних джерел доказів: показань, речових доказів, документів, висновку експерта.

Зміст самостійної роботи здобувача з дисципліни «Докази і доказування» визначається робочою програмою навчальної дисципліни, даними методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Самостійну роботу здобувача забезпечує система навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни «Докази і доказування»: підручники, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, практикум, навчально-методичний комплекс дисципліни тощо. Самостійну роботу над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни здобувачі можуть виконувати у бібліотеці закладу вищої освіти, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах. Самостійну роботу здобувачів організовує викладач через систему домашніх завдань, виконання яких має оцінювати викладач, і ця оцінка має входити до семестрової оцінки здобувача.

Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння слухачем в процесі самостійної та індивідуальної роботи, виноситься на

підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Методичні вказівки складаються зі вступу, де здобувачі ознайомлюються з основними відомостями про навчальну дисципліну «Докази і доказування», тем есе, тем для презентацій, письмових завдань, тестових завдань, вирішення яких має на меті формування необхідних навичок, що складають зміст правової компетентності майбутніх правників.

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: поняття, мети, меж, предмета й засобів доказування, умов допустимості й належності доказів, повноважень суб'єктів доказування, особливостей збирання, перевірки і оцінки під час розслідування та судового розгляду кримінальних, а також судового розгляду цивільних й адміністративних справ, історії розвитку доказового права, порядку доказування в кримінальних, цивільних, адміністративних процесах інших держав.

Метою навчальної дисципліни «Докази і доказування» є:

1. Сформувати у студентів усвідомлення необхідності знання процесу доказування у кримінальному, цивільному, адміністративному судочинствах, що передбачає вивчення поняття, значення, порядку фіксування, виявлення, перевірки та оцінки доказів;

2. Розкрити роль і значення процесу доказування для сучасної юридичної практики;

3. Донести до відома студентів, що в роботі органів досудового розслідування, прокуратури і суду значне місце відводиться процесу доказування. Уміння правильно визначати, встановлювати та досліджувати докази у кримінальному, цивільному та адміністративному процесах є свідченням їх досвіду, правової культури та професіоналізму.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Докази і доказування» є:

- сформувати у студентів теоретичні та практичні вміння для використання їх у своїй професійній діяльності;
- сприяти вихованню у студентів поважного ставлення до процесуального закону як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави;
- збагачення студентів теоретичними та практичними знаннями щодо засвоєння ними різних концепцій, поглядів, дискусійних положень з найбільш важливих питань у сферах доказів у кримінальному, цивільному, адміністративному процесах;
- розвиток у студентів правового мислення, вміння критично обмірковувати проблемні питання, висловлювати власну аргументовану думку;
- засвоєння основних проблем науки теорії доказів. Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни знаходиться у контексті оволодіння наступними компетентностями відповідно до зазначених в освітній програмі за спеціальністю 081 – Право:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу.

ЗК3. Здатність збирати інформацію з різних джерел та її критично аналізувати.

ЗК5. Здатність працювати самостійно, у команді колег за фахом, а також із залученням експертів з інших галузей знань.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати норми матеріального та процесуального права, матеріали судової практики, знаходити оптимальні способи подолання прогалин та колізій у праві.

СК 3. Здатність вивчати, аналізувати й оцінювати обставини юридичної справи, здійснювати правильну юридичну кваліфікацію фактичних обставин справи.

СК 4. Здатність приймати рішення у юридичній справі відповідно до чинного законодавства.

СК 6. Здатність до збору інформації, аналізу юридичної проблеми, побудови юридичної аргументації.

СК 7. Здатність складати проекти юридичних документів.

СК 8. Здатність надавати консультації з юридичних питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 9. Здатність виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів об'єктивності, верховенства права, законності, справедливості.

Очікувані результати навчання:

ПРН2. Володіти фундаментальними і прикладними знаннями у сфері права.

ПРН3. Вміння надавати консультації з питань, що входять до компетенції юриста.

ПРН7. Складати проекти правових актів, здійснювати їхнє тлумачення.

ПРН8. Об'єктивно аналізувати результати власної професійної та суспільної діяльності та самовдосконалюватися.

ПРН17. Оцінювати докази у юридичному процесі та обґрунтованість юридично значущих рішень.

ПРН18. Аналізувати якість національного законодавства щодо його

відповідності міжнародним і європейським стандартам, визначати перспективи його вдосконалення.

ПРН 22. Брати участь у підготовці публікацій, складанні заявок на винаходи і відкриття та вміти самостійно їх оформлювати.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1. Загальні положення теорії доказів</i>												
Тема 1	7	2	2			7	3		1			3
Тема 2	6	2	2			7	2					3
Тема 3.	8	2	2			7	2	1				3
Тема 4.	8	2	2			7	2	1	1			3
Разом за модуль 1	44	8	8			28	12	2	2			12
<i>Змістовий модуль 2. Докази та доказування в процесуальному праві України</i>												
Тема 5	7	2	2			7	1	1				3
Тема 6	7	2	2			8	1		1			3
Тема 7	9	2	4			7	3		1			3
Тема 8	8	2	2			8	2	1				3
Разом за модуль 1	44	6	14			30	12	2	2			12
Всього годин	90	16	16			58	32	4	4			24

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота здобувача вищої освіти.

КОНТЕНТ ЗМІСЛОВИХ МОДУЛІВ

Вивчення дисципліни «Докази і доказування» складається з

2 змістових модулів:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

1. Загальна характеристика доказів. Класифікація доказів.

Поняття доказу. Історичні аспекти розвитку доказового права: обвинувальна (змагальна), інквізиційна (слідчо-розшукова), змішана (континентальна, слідчо-судова) форми процесу та відповідні їм теорії доказів. Юридичні властивості доказу. Допустимість доказу. Правила, що визначають допустимість доказу (належний суб'єкт, належне джерело, належна процедура, інші правила). Визнання доказів недопустимими. Належність доказу. Достовірність доказу.

Класифікація доказів: докази особисті (надходять від фізичних осіб), речові, документальні (інформація, що надходить від предметів, документів); докази первісні і похідні; докази прямі і непрямі; докази обвинувальні і виправдувальні. Практичне значення класифікації доказів.

2. Поняття доказування і характеристика його етапів. Поняття процесу доказування і його зміст. Одержання доказів (збирання і подання). Дослідження (перевірка) доказів. Оцінка доказів. Способи збирання і перевірки доказів. Слідчі дії та негласні слідчі дії – основний спосіб збирання і дослідження доказів. Оперативно-розшукова діяльність та її роль у доказуванні в кримінальній справі. Слідчі і судові версії в процесі доказування та їх перевірка. Планування і його роль у доказуванні. Презумпції та преюдиції в доказуванні. Презумпція невинуватості обвинуваченого і її реалізація в практиці слідчих і судових органів. Інші кримінально-процесуальні презумпції. Використання досягнень науки і техніки в процесуальному доказуванні. Моральний зміст норм, які регулюють доказування, та етика доказування. Процесуальні гарантії в доказуванні.

3. Предмет, межі доказування. Суб'єкти доказування.

Поняття предмета доказування у кримінальному процесі. Обставини,

що підлягають доказуванню в кримінальній справі. Поняття меж доказування та їх співвідношення з предметом доказування у справі. Наслідки неправильного визначення меж доказування у кримінальній справі – звуження меж доказування або їх безпідставне розширення. Суб'єкти судочинства, на яких законом покладено обов'язок доказування. Процесуальні права та обов'язки слідчого, прокурора та судді під час процесу доказування. Право інших учасників процесу брати участь у доказуванні.

4. Поняття і види кримінально-процесуальних джерел доказів. Суть державного регулювання страхової діяльності. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: її функції та права. Ліцензування страхової діяльності.

5. Використання спеціальних знань, технічних засобів, відеоконференції у доказуванні. Кримінально-процесуальний порядок використання спеціальних знань у доказуванні. Кримінально-процесуальний порядок використання технічних засобів у доказуванні. Кримінально-процесуальний порядок використання відеоконференц зв'язку у доказуванні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

6. Доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні положення доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. Доказування при застосуванні запобіжних заходів. Доказування при застосуванні особистого зобов'язання. Доказування при застосуванні особистої поруки. Доказування при застосуванні застави. Доказування при застосуванні домашнього арешту. Доказування при застосуванні тримання під вартою.

7. Докази та доказування в адміністративному процесі. Поняття доказів і доказування в адміністративному процесі. Загальна характеристика доказів у адміністративному процесі. Особистісні та матеріальні джерела доказів. Експертиза і її види в адміністративному процесі. Оцінка і

забезпечення доказів в адміністративному процесі.

8. Загальнотеоретичні та практичні аспекти доказування в цивільному судочинстві

Поняття і значення теорії доказів у цивільному процесі. Доказування як шлях до встановлення фактичних обставин справи. Предмет доказування. Обставини, що не потребують доказування. Засоби доказування як процесуальна форма доказів. Забезпечення доказів у цивільному процесі.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ ДО ЗМІСТОВНОГО МОДУЛЮ 1

Тема 1. Загальна характеристика доказів. Класифікація доказів.

1. Доказове право в системі кримінально-процесуального права. Особливість норм доказового права та їх характеристика.
2. Поняття та предмет теорії доказів, її суть і значення.
3. Теорія доказів і практична діяльність органів досудового розслідування та суду.
4. Гарантії встановлення істини у провадженні, інші конституційні та процесуальні принципи доказування.
5. Історичні аспекти розвитку доказового права: обвинувальна (змагальна), інквізиційна (слідчо-розшукова), змішана (континентальна, слідчо-судова) форми процесу та відповідні їм теорії доказів.

Тема 2. Поняття доказування і характеристика його етапів

1. Поняття доказування як законодавчо врегульованої, розумової діяльності слідчого, прокурора та суду.

2. Інститут доказування у процесуальних системах зарубіжних держав.
3. Характеристика етапів доказового процесу: виявлення, фіксація, перевірка (дослідження) та оцінка доказів.
4. Поняття версій та їх класифікація.
5. Порядок висунення та перевірки слідчих та судових версій.

Тема 3. Предмет, межі доказування. Суб'єкти доказування

1. Поняття предмета доказування у кримінальному процесі. Обставини, що підлягають доказуванню в кримінальному провадженні.
2. Поняття меж доказування та їх співвідношення з предметом доказування у провадженні.
3. Наслідки неправильного визначення меж доказування у кримінальному провадженні звуження меж доказування або їх безпідставне розширення.
4. Суб'єкти судочинства, на яких законом покладено обов'язок доказування.
5. Процесуальні права та обов'язки слідчого, прокурора та судді під час процесу доказування. Право інших учасників процесу брати участь у доказуванні.

Тема 4. Поняття і види кримінально-процесуальних джерел доказів

1. Кримінально-процесуальне доказування як різновидність пізнавальної діяльності. Поняття і зміст процесу пізнання. Співвідношення кримінально-процесуального пізнання і доказування. Мета доказування.
2. Збирання, перевірка та оцінка доказів і їх процесуальних джерел, як елементи процесу доказування.
3. Предмет доказування.
4. Суб'єкти кримінально-процесуального доказування.

5. Межі та обсяг доказування у кримінальному процесі.
6. Процесуальні гарантії в доказуванні.
7. Презумпції та преюдиції в процесі доказування.
8. Використання в доказуванні матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Особливості доказування в стадії досудового розслідування.
9. Особливості процесу доказування в судових стадіях кримінального процесу. Доказування в стадії виконання судового рішення. Моральні засади доказування.
10. Поняття та види процесуальних джерел доказів.
11. Особливості отримання показань свідка та процесуальні гарантії окремих категорій особі.
12. Правила оцінки показання потерпілого.
13. Показання підозрюваного і обвинуваченого та їх різновиди (самообмова, обмова, алібі).
14. Процесуальні вимоги до проведення експертизи та змісту висновку експерта.
15. Речові докази та вирішення питання про поводження з ними після закінчення судового розгляду провадження.
16. Вимоги до протоколів слідчих і судових дій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 5. Використання спеціальних знань, технічних засобів, відеоконференції у доказуванні

1. Порядок призначення судових експертиз, залучення спеціаліста, перекладача.
2. Випадки та процесуальний порядок застосування дистанційного досудового розслідування.
3. Кримінальна процесуальна характеристика фіксації процесуальних дій на електронних носіях.

Тема 6. Доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження

1. Система, мета й підстави застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Стандарти доказування.
2. Система, мета й підстави застосування запобіжних заходів.
3. Випадки затримання.
4. Стандарти затримання.

Тема 7. Поняття доказів і доказування в адміністративному процесі

1. Предмет і межі та суб'єкти доказування.
2. Адміністративна преюдиція і доказування у адміністративних справах.
3. Види доказів.
4. Джерела доказів та їх загальна характеристика.
5. Належність та допустимість доказів у адміністративному процесі.
6. Послідовність встановлення предмету доказування.
7. Особливості недопустимості доказів.
8. Обов'язок доказування.
9. Презумція винуватості суб'єктів владних повноважень.

Тема 8. Загальнотеоретичні та практичні аспекти доказування в цивільному судочинстві

1. Поняття забезпечення доказів.
2. Підстави забезпечення доказів.
3. Особи, що мають право клопотати перед судом про забезпечення доказів.
4. Способи забезпечення доказів.
5. Строки реалізації права на забезпечення доказів.
6. Процесуальний порядок розгляду заяв про забезпечення доказів.

7. Ухвала - процесуальний документ про забезпечення доказів.
Наслідки оскарження ухвали про забезпечення доказів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання №1

Знайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua>) щонайменше 5 судових рішень (ухвал), в яких би наводились приклади такої підстави звільнення від доказування як визнання обставин сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі (що саме під цим поняттям розуміється у судовій практиці). До завдання додавати також і зміст судового рішення (ухвали), яке використовувалось.

Завдання № 2

Знайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua>) щонайменше 5 судових рішень (ухвал), в яких би наводились приклади такої підстави звільнення від доказування як визнання судом обставин загальновідомими (що саме під цим поняттям розуміється у судовій практиці). До завдання додавати також і зміст судового рішення (ухвали), яке використовувалось.

Завдання № 3

Знайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua>) щонайменше 5 судових рішень (ухвал), в яких би наводились приклади підстави звільнення від доказування, що передбачена ч. 3 ст. 61 ЦПК України (обставини, встановлені судовим рішенням у цивільній, господарській або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини).

До завдання додавати також і зміст судового рішення (ухвали), яке використовувалось.

Завдання № 4

Знайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua>) щонайменше 5 судових рішень (ухвал), в яких би наводились приклади підстави звільнення від доказування, що передбачена ч. 4 ст. 61 ЦПК України (вирок у кримінальному провадженні, що набрав законної сили, або постанова суду у справі про адміністративне правопорушення обов'язкові для суду, що розглядає справу про цивільно-правові наслідки дій особи, стосовно якої ухвалено вирок або постанову суду, з питань, чи мали місце ці дії та чи вчинені вони цією особою). До завдання додавати також і зміст судового рішення (ухвали), яке використовувалось.

Завдання № 5

На підставі аналізу щонайменше п'яти джерел спеціалізованої літератури (список наведений у завданні № 1) розкрити поняття «предмет доказування» (як його розуміють різні автори, які елементи вкладають у це поняття). Визначити на основі аналізу судових рішень предмет доказування в окремих категоріях цивільних справ.

Завдання № 6

Ф., повертаючись додому, помітив, як з воріт його будинку вийшов незнайомий чоловік з спортивною сумкою. Ф. хотів його зупинити, але той вирвався, кинув сумку та втік. У сумці виявилися речі з будинку Ф. Викликані працівники поліції прибули зі службовою собакою, яка взяла слід від будинку Ф. і привела до будинку З. З. вдома не було, а його дружина

повідомила, що він вчора поїхав до батьків у село. Ні дружина З., ні його сусіди не впізнали сумку як таку, що належить З. З. був затриманий і пред'явлений для впізнання Ф., який повідомив, що не може впевнено будь-кого впізнати, оскільки, коли він побачив чоловіка біля свого будинку, було вже темно. З. дав показання про те, що ще за день до події його відвіз в село С. (водій автогосподарства, в якому він працює). Допитаний С. це не підтвердив. Суд визнав З. винуватим у вчиненні крадіжки чужого майна і у вирокі зазначив, що З., раніше судимий за вчинення крадіжки, дав неправдиві показання, доказати своє алібі не зміг і тому суд за своїм внутрішнім переконанням приходять до висновку, що крадіжку вчинив З.

Чи правильно суд оцінив наявні в справі докази? Що означає оцінити докази за внутрішнім переконанням? На кого покладений обов'язок доказування в кримінальному провадженні?

Завдання №7

У мотивувальній частині обвинувального вироку суд вказав, що показання свідків С. і Б. не можуть бути взяті до уваги, оскільки ці громадяни знаходяться в дружніх відносинах із підсудним. Показання свідка К. слід вважати правдивими тому, що він похилого віку, позитивно характеризується на роботі та в побуті. Оцініть висновки суду. *За якими правилами здійснюється оцінка показань свідків?*

Завдання №8.

З., який є потерпілим у кримінальному провадженні про нанесення середньої тяжкості тілесних ушкоджень, заявив наступні клопотання: а) про допит сусідів підозрюваного Т. щодо зловживання ним спиртними напоями; б) про витребування медичних документів з приводу тривалості та вартості лікування; в) про витребування документів, які б підтвердили відсутність освітлення на тій ділянці вулиці, де був вчинений злочин; г) про допит членів сім'ї потерпілого з приводу його позитивної поведінки в побуті.

Як слід вирішити заявлені клопотання? Чи мають доказове значення в цій справі обставини, про встановлення яких заявив клопотання потерпілий?

Завдання №9

У судовому засіданні під час розгляду справи щодо обвинувачення К. у зґвалтуванні С. захисник обвинуваченого почав ставити свідкам запитання, спрямовані на з'ясування легковажної поведінки потерпілої та її зустрічей з багатьма чоловіками. Головуючий відвів ці запитання захисника, мотивуючи своє рішення тим, що вони стосуються приватного життя потерпілої й не мають значення для вирішення кримінального провадження.

Оцініть ситуацію. Чи правильно вчинив суддя? Чи існує відмінність між обставинами, які підлягають доказуванню, та обставинами, що мають значення для кримінального провадження?

Завдання №10

А. був затриманий за вчинення хуліганських дій в автобусі, у якому перебували 22 пасажери.

Чи слід допитувати усіх пасажирів автобуса як свідків? Що представляють собою межі доказування та як вони співвідносяться з предметом доказування?

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

Завдання 1: віднайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень виправдувальний вирок Полтавського районного суду Полтавської області від 10 травня 2018 року за ч.2 ст.185 КК України (головуючий суддя Стрюк Л.І.), URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73888803> . Проаналізувати вирок, з'ясувати допущені стороною обвинувачення помилки в доказуванні, викласти їх в зошиті.

Завдання 2: віднайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень обвинувальний вирок Солом'янського районного суду міста Києва від 25 червня 2019 року за ч.2 ст.15 ч.1 ст.185 КК України (головуючий суддя Курова О.І.), URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82666626> .
Проаналізувати вирок в аспекті системи доказів зі сторони обвинувачення.

Завдання 3: віднайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень будь-який виправдувальний вирок апеляційного суду за апеляційною скаргою сторони захисту на обвинувальний вирок місцевого суду (наприклад, за п.2 ч.1 ст.373 КПК України). Роздрукувати вирок, проаналізувати помилки в доказуванні. Викласти в зошиті, що саме сторона обвинувачення могла б зробити інакше. URL: <https://kma.court.gov.ua/sud4820/pres-centr/news/634821/>

Завдання 4: відшукати в Єдиному державному реєстрі судових рішень вирок Октябрського районного суду м. Полтави від 21 січня 2019 року за ч.2 ст.361, ч.1 ст.361-1 КК України. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79732788>

Проаналізувати наведену в вирокі систему обвинувальних доказів, процесуальний порядок дослідження цих доказів у суді, роль і значення файлів з хеш сумою, про які йдеться у вирокі.

Завдання 5: відшукати в Єдиному державному реєстрі судових рішень вирок Дзержинського районного суду м. Харкова від 18 березня 2019 року за ч.1 ст.361 КК України. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80514083> .

Проаналізувати наведену в вирокі систему обвинувальних доказів, процесуальний порядок дослідження цих доказів у суді.

Завдання 6: провести огляд електронного документа (смс-повідомлення в своєму мобільному телефоні). Скласти протокол огляду електронного документа.

Завдання 7: зайти з власного електронного пристрою на комунікаційний сервіс «OLX», знайти там оголошення типу «Требуются танцовщицы», «Продам автомобиль по доверенности» тощо. Провести огляд оголошення, скласти за результатами огляду протокол з додатками.

Завдання 8: слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування Купрію С.А., підозрюваному у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 186 КК України (грабіж), запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. У клопотанні про застосування запобіжного заходу слідчий виклав обставини, які свідчать про наявність ризику того, що Купрій С.А. може незаконно впливати на свідка та потерпілого.

Питання: Виконання яких обов'язків слід покласти на підозрюваного Купрія С.А. під час обрання щодо нього особистого зобов'язання?

Завдання 9: Кирпі С.В. було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка за попередньою змовою групою осіб). Слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування щодо Павлюка запобіжного заходу у вигляді застави, мотивуючи це тим, що за вказане кримінальне правопорушення передбачено покарання у вигляді обмеження волі на строк до 5 років або позбавленням волі на той самий строк.

Питання: Чи достатньо підстав для застосування запобіжного заходу у вказаній ситуації? Яке рішення має прийняти слідчий суддя за результатами розгляду цього клопотання?

Завдання 10: 23.08.2019 року, близько 17:20 годині, працівниками поліції в ході проведення профілактичних заходів із населенням Чечелівського району, знаходячись за адресою: м. Дніпро, вул. Макарова, поблизу будинку № 4-а, було помічено громадянина, котрий неодноразово попадав в поле зору працівників поліції за вживання наркотичної речовини. Даний громадянин, на прохання працівників поліції відрекомендуватися, представився як Кирпа Сергій Олегович, 01.10.1980 року народження. На запитання працівників поліції щодо наявності у останнього заборонених законним обігом предметів чи речей, громадянин Кирпа С.О. повідомив, що у лівому кармані шортів, одягнених на ньому, він має пластиковий контейнер із наркотичною речовиною «опій». На місце події було викликано СОГ, слідчим під час огляду місця події вилучено 5 мл медичний шприц з рідиною коричневого кольору.

Завдання:

- 1) скласти протокол огляду місця події;
- 2) скласти протокол допиту поліцейського в якості свідка.

**ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ ДО
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

1. Система доказового права.
2. Поняття і класифікація доказів.
3. Недопустимість доказів отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини.
4. Шляхи перевірки доказів та їх процесуальних джерел.
5. Процесуальні джерела доказів та їх види.

6. Способи збирання доказів стороною обвинувачення.
7. Збирання доказів стороною захисту.
8. Особливості доказування в стадії підготовчого провадження.
9. Показання як джерело доказів. Види показань.
10. Співвідношення оцінки та перевірки доказів.
11. Документи як джерела доказів.
12. Висновок експерта як джерело доказів та особливості його оцінки.
13. Критерії оцінки доказів.
14. Особливості доказування при провадженні дізнання.
15. Використання показань з чужих слів у доказуванні.
16. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
17. Зберігання речових доказів і документів та вирішення питання про них.
18. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.
19. Процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.
20. Особливості доказування під час здійснення провадження судом присяжних.
21. Одночасний допит двох і більше вже допитаних осіб як засіб формування доказів.
22. Доказування в стадії виконання судових рішень.
23. Особливості доказування при здійсненні провадження щодо окремої категорії осіб.
24. Кримінальне процесуальне доказування та його значення у судочинстві.
25. Предмет і мета доказування: поняття і характеристика.
26. Суд (слідчий суддя) як суб'єкт доказування.

27. Предмет показань потерпілого. Критерії оцінки показань потерпілого.
28. Спільність та відмінність етичних норм і норм доказового права.
29. Роль презумпції невинуватості в процесі доказування.
30. Правила оцінки доказів.
31. Речові докази у кримінальному провадженні.
32. Роль презумпції в процесі доказування.
33. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.
34. Прокурор як суб'єкт доказування.
35. Роль процесуальних гарантій в доказуванні.
36. Особливості збирання доказів на різних стадіях судочинства.
37. Невербальні слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів.
38. Вербальні слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів.
39. Роль оперативно-розшукових заходів у збиранні та перевірці доказів.
40. Змішані слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів.
41. Захисник як суб'єкт доказування.
42. Роль преюдицій в доказуванні.
43. Особливості доказування у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.
44. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.
45. Особливості доказування у кримінальному провадженні, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.
46. Поняття і значення показань свідка в ході досудового і судового провадження.
47. Особливості оцінки показань неповнолітнього свідка.

48. Застосування конституційних і процесуальних гарантій прав потерпілих при їх допиті у кримінальному судочинстві.
49. Особливості збирання, перевірки та оцінки речових доказів.
50. Внутрішнє переконання у оцінці доказів.
51. Безпосередність дослідження показань, речей і документів у доказуванні.
52. Значення використання режиму відеоконференції при проведенні процесуальних дій у доказуванні.
53. Використання у доказуванні відомостей, отриманих під час міжнародної правової допомоги.
54. Письмові докази як засоби доказування.
55. Речові докази як засоби доказування.
56. Електронні докази як засоби доказування.
57. Висновки експертів як засоби доказування.
58. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників у адміністративному процесі.
59. Показання свідків в адміністративному процесі.
60. Поняття свідка, його процесуальний статус. Показання свідків.
61. Способи одержання і закріплення показань свідків. Оцінка показань свідків.
62. Речові докази в адміністративному процесі.
63. Процесуальна природа речових доказів. Особливості речових доказів.
64. Зміст і класифікація речових доказів.
65. Способи виявлення і процесуальне закріплення речових доказів.
66. Документи як джерела доказів в адміністративному процесі.
67. Поняття документів і їх роль як джерел доказів. Способи одержання документів в якості
68. Джерел доказів в адміністративному процесі.

69. Особливості оцінки документів як джерел доказів.
70. Поняття забезпечення доказів. Підстави забезпечення доказів.
71. Особи, що мають право клопотати перед судом про забезпечення доказів. Способи забезпечення доказів.
72. Строки реалізації права на забезпечення доказів.
73. Процесуальний порядок розгляду заяв про забезпечення доказів.
74. Ухвала - процесуальний документ про забезпечення доказів.
75. Наслідки оскарження ухвали про забезпечення доказів.

ТЕМИ ДЛЯ ЕСЕ

1. Процесуальні способи збирання і перевірки доказів
2. Принцип вільної оцінки доказів.
3. Відмінність вільної оцінки доказів від формальної оцінки доказів.
4. Використання доказів для обґрунтування висновків у кримінальному провадженні.
5. Межі доказування.
6. Використання поліграфу в доказуванні.
7. Використання службових собак у доказуванні.
8. Нетрадиційні джерела отримання відомостей, що можуть бути використані в доказуванні.
9. Спеціальна техніка Національної поліції і межі її гласного застосування в доказуванні.
10. Застосування в доказуванні технічних пристроїв, яких немає на балансі Національної поліції.
11. Аналіз практики Європейського суду з прав людини щодо дотримання положень ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

12. Міжнародні стандарти процедури затримання та взяття під варту.
13. Затримання неповнолітніх осіб: національні та міжнародні стандарти.
14. Затримання іноземців: національні та міжнародні стандарти.
15. Процес доказування та його суб'єкти в цивільному процесі України: проблеми теорії і практики.
16. Засоби доказування в цивільному процесі України: проблемні питання теорії і практики.
17. Суд в процесі доказування в цивільному судочинстві України: актуальні питання.
18. Предмет доказування як фактичний склад правовідносин. Класифікація фактів, які складають предмет доказування: наукові концепції вчених-процесуалістів. Практичні проблеми формування предмету доказування при підготовці справи до судового розгляду.
19. Поняття та ознаки судових доказів: нові підходи вчених процесуалістів.
20. Належність доказів і допустимість засобів доказування: проблеми теорії і практики. Достовірність доказів (вирішення спору щодо фальсифікації доказу)

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Особливість норм доказового права та їх характеристика.
2. Поняття та предмет теорії доказів, її суть і значення.
3. Теорія доказів і практична діяльність органів досудового розслідування та суду.
4. Гарантії встановлення істини у провадженні, інші конституційні та процесуальні принципи доказування.
5. Історичні аспекти розвитку доказового права: обвинувальна

(змагальна), інквізиційна (слідчо-розшукова), змішана (континентальна, слідчо-судова) форми процесу та відповідні їм теорії доказів.

6. Поняття доказів, його еволюція та становлення у процесуальному законодавстві України.

7. Належність, допустимість, достовірність і достатність доказової інформації у провадженні.

8. Поняття та класифікація доказів: прямі й виправдовувальні, первинні й похідні, речові й задокументовані. Правила користування непрямими доказами у кримінальному процесі.

9. Поняття доказування як законодавчо врегульованої, розумової діяльності слідчого, прокурора та суду. Інститут доказування у процесуальних системах зарубіжних держав.

10. Поняття предмета доказування у кримінальному процесі. Обставини, щопідлягають доказуванню в кримінальному провадженні.

11. Поняття меж доказування та їх співвідношення з предметом доказування у провадженні.

12. Суб'єкти судочинства, на яких законом покладено обов'язок доказування.

13. Процесуальні права та обов'язки слідчого, прокурора та судді під час процесу доказування. Право інших учасників процесу брати участь у доказуванні.

14. Кримінально-процесуальне доказування як різновидність пізнавальної діяльності. Поняття і зміст процесу пізнання. Співвідношення кримінально-процесуального пізнання і доказування. Мета доказування. Збирання, перевірка та оцінка доказів і їх процесуальних джерел, як елементи процесу доказування.

15. Предмет доказування. Суб'єкти кримінально-процесуального доказування. Межі та обсяг доказування у кримінальному процесі. Процесуальні гарантії в доказуванні. Презумпції та преюдиції в процесі

доказування. Використання в доказуванні матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Особливості доказування в стадії досудового розслідування. Особливості процесу доказування в судових стадіях кримінального процесу. Доказування в стадії виконання судового рішення. Моральні засади доказування.

16. Поняття та види процесуальних джерел доказів. Особливості отримання показань свідка та процесуальні гарантії окремих категорій осіб. Правила оцінки показання потерпілого.

17. Показання підозрюваного і обвинуваченого та їх різновиди (самообмова, обмова, алібі).

18. Процесуальні вимоги до проведення експертизи та змісту висновку експерта. Речові докази та вирішення питання про поводження з ними після закінчення судового розгляду провадження. Вимоги до протоколів слідчих і судових дій.

19. Зміст, принципи і мета адміністративного процесу. Предмет і межі доказування.

20. Суб'єкти доказування.

21. Процес доказування.

22. Адміністративна преюдиція і доказування у адміністративних справах.

23. Поняття та характеристика доказів. Види доказів. Джерела доказів та їх загальна характеристика.

24. Належність та допустимість доказів у адміністративному процесі.

25. Послідовність встановлення предмету доказування. Особливості недопустимості доказів.

26. Обов'язок доказування. Презумція винуватості суб'єктів владних повноважень.

27. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників у адміністративному процесі.

28. Показання свідків в адміністративному процесі. Поняття свідка, його процесуальний статус. Показання свідків. Способи одержання і закріплення показань свідків. Оцінка показань свідків.

29. Речові докази в адміністративному процесі. Процесуальна природа речових доказів. Особливості речових доказів. Зміст і класифікація речових доказів. Способи виявлення і процесуальне закріплення речових доказів. Оцінка речових доказів.

30. Документи як джерела доказів в адміністративному процесі. Поняття документів і їх роль як джерел доказів. Способи одержання документів в якості.

31. Джерел доказів в адміністративному процесі. Особливості оцінки документів як джерел доказів.

32. Поняття експертизи та її значення для адміністративного процесу.

33. Види експертиз з огляду на ступінь індивідуалізації. Види експертиз за кількісним складом експертів і напрямками дослідження, за часом і метою призначення.

34. Особливості призначення і проведення судової експертизи для адміністративного процесу.

35. Експертні установи. Висновок експерта. Комісійна експертиза. Комплексна експертиза.

36. Поняття забезпечення доказів. Підстави забезпечення доказів.

37. Особи, що мають право клопотати перед судом про забезпечення доказів. Способи забезпечення доказів.

38. Строки реалізації права на забезпечення доказів. Процесуальний порядок розгляду заяв про забезпечення доказів.

39. Ухвала - процесуальний документ про забезпечення доказів. Наслідки оскарження ухвали про забезпечення доказів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основні нормативні акти:

1. Конституція України: закон України від 28 червня 1996 року №254к/96-ВР. Дата оновлення: 21.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Рішення Європейського суду з прав людини «Бургас проти України» від 18.12.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>
3. Рішення Європейського суду з прав людини «Дудка проти України» від 04.11.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>
4. Рішення Європейського суду з прав людини «Карельський та інші проти України» від 06.12.2018 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_d43
5. Рішення Європейського суду з прав людини «Кін проти України» від 18.12.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>
6. Рішення Європейського суду з прав людини «Криволапов проти України» від 02.10.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>

7. Рішення Європейського суду з прав людини «Маріянчук та інші проти України» 17.01.2019 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n384>
9. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. №580-VIII. Дата оновлення: 05.08.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
10. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України : Закон України від 15 березня 2018 року №2337-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19>
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : Закон від 22.11.2018 № 2617-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19>
12. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23.12.1993 р. №3782-XII. Дата оновлення: 08.10.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>
13. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. №2135-XII. Дата оновлення: 02.08.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
14. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/conv/page3>
15. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3460-17/conv>

16. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. Дата оновлення 20.01.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

17. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>

18. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11 грудня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>

19. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23 грудня 1997 року URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>

20. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. №20/95-ВР. Дата оновлення: 09.02.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>

21. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 15.02.1995 р. №62/95-ВР. Дата оновлення: 04.11.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80>

- підзаконні акти:

1. Інструкція про порядок вилучення, обліку, зберігання та передачі речових доказів у кримінальних справах, цінностей та іншого майна органами дізнання, досудового слідства і суду (в новій редакції): наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Служби безпеки України, Верховного Суду України, Державної судової адміністрації України від 27.08.2010 р. № 51/401/649/471/23/125. Дата оновлення 27.08.2010. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0051900-10>

2. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції

України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16.02.2018 р. № 111. Дата оновлення 20.04.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0371-18#n7>

3. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень : затв. наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26.12.2012 № 1950/5). Дата оновлення: 23.05.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>

4. Інструкція про порядок використання поліграфів у Національній поліції України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 13.11.2017 р. № 920. Дата оновлення: 09.01.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1472-17>

5. Інструкція про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання) : затв. наказом Державної судової адміністрації України від 20.09.2012 р. № 108. Дата оновлення: 22.10.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0108750-12>

6. Про організацію діяльності органів прокуратури щодо захисту прав і свобод дітей : наказ Генеральної прокуратури України від 06.12.2014 р. № 16 гн. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id

7. Про організацію діяльності приймальників-розподільників для дітей органів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 03.07.2017 р. № 560. Дата оновлення: 05.09.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-17>

8. Про затвердження Правил застосування примусових заходів медичного характеру в спеціальному закладі з надання психіатричної допомоги : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 31.08.2017 р. № 992. Дата оновлення: 13.07.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-17>

9. Положення про порядок здійснення помилування : Указ Президента України від 21 квітня 2015 року № 223/2015. Дата оновлення: 19.05.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>

10. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу : Наказ МОЗ України від 01.08.2000 р. № 188 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00>

11. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 №114/1042/516/1199/936/1687/5 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>

12. Про затвердження Правил застосування примусових заходів медичного характеру в спеціальному закладі з надання психіатричної допомоги : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 31.08.2017 р. № 992. Дата оновлення: 13.07.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-17>

13. Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю: наказ МВС України від 8 черв. 2017 р. № 480. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1503-12>

14. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 №575 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1503-12>

15. Інструкція з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України: наказ МВС України від 14.04.2016 №296. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1503-12>

16. Інструкція про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: наказ МВС від 06.07.2017 №570 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1503-12>

17. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2019 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#n7>

18. Інструкція про порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів: наказ МВС України, ГПУ, СБУ, ДМС, ДПА від 9 вересня 1997 року № 3/1/2/5/2/2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0054-97>

- постанови, інші рішення, роз'яснення судів (Конституційного, Верховного):

Рішення Конституційного Суду України:

1. Рішення Конституційного Суду України від 12 липня 2011 року № 9-рп/2011 у справі за конституційними поданнями 54 народних депутатів України та Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Кримінально-процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України (щодо принципу інстанційності в системі судів загальної юрисдикції). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-11>

2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 120, частини шостої статті 234, частини третьої статті 236 Кримінально-процесуального кодексу України (справа про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора) від 30 січня 2003 року (справа № 1-12/2003). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-03>

3. Рішення Конституційного суду України у справі за поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення статті 150 Кримінально-процесуального кодексу України стосовно тяжкості злочину (справа про врахування тяжкості злочину при застосуванні запобіжного заходу) від 8 липня 2003 року № 14-рп/2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v014p710-03>

4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Солдатова Геннадія Івановича щодо офіційного тлумачення положень статті 59 Конституції України, статті 44 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 268, 271 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про право вільного вибору захисника) від 16 листопада 2000 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v013p710-00>

5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України, а також частини другої статті 15 та частини першої статті 16 Закону України „Про статус народного депутата України” (справа про запити і звернення народних депутатів України до органів дізнання і досудового слідства) від 20 березня 2002 року № 4-рп/2002 (справа № 1-11/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-02>

Укази Президента України:

1. Концепція реформування кримінальної юстиції України. Затв. Указом Президента України від 8 квітня 2008 року № 311/2008 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року "Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/311/2008>

2. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Затверджене Указом Президента України Указом Президента України від 10 червня 1993 року № 198/93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93>

3. Положення про порядок здійснення помилування. Затв. Указом Президента України від 21 квітня 2015 року № 588/2000. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>

Постанови Кабінету Міністрів України:

1. Порядок зберігання речових доказів стороною обвинувачення, їх реалізації, технологічної переробки, знищення, здійснення витрат, пов'язаних з їх зберіганням і пересиланням, схоронності тимчасово вилученого майна під час кримінального провадження: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.11.2012 р. №1104. Дата оновлення 16.11.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF#n19>

2. Інструкція про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів досудового слідства, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.07.1996 р. № 710. Дата оновлення: 01.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-96-%D0%BF>

Постанови Пленуму Верховного Суду:

1. Про застосування законодавства, що передбачає державний захист суддів, працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у судочинстві : постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.06.1999 р. № 10. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-99>

2. Про деякі питання застосування судами України законодавства при дачі дозволів на тимчасове обмеження окремих конституційних прав і свобод людини і громадянина під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, дізнання і досудового слідства : постанова Пленуму Верховного Суду України від 28.03.2008 р. № 2. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-08>

Підручники:

1. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник. / О.П. Бойко та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с.

2. Кримінальний процес: підруч. / О.П. Бойко та ін. У 2-х ч. Ч. 2. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 235 с.

3. Тертишник В.М. Правнича допомога та захист у кримінальному процесі: Підручник. Академічне видання. К.: Алерта, 2018. 446 с.

4. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Особлива частина: підручник. Академічне видання. К.: Алерта, 2014. 420 с. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/2017/1/Tertishnik_Krim_proc_Ukr_Osobliva_090414_avt.pdf (дата звернення: 21.06.2020).

5. Лобойко Л.М. Кримінальний процес: Підручник. К.: Істина, 2014. 432 с.

6. Тертишник В.М. Кримінальний процес України. Загальна частина: підручник. Академічне видання. К.: Алерта, 2014. 440 с.

7. Кримінальний процес України: загальна частина: підручник. / О.О. Волобуєва та ін. К: ВД «Дакор» 2015. 172 с.

8. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий та ін. Х.: Право, 2013. 824 с.
9. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України/ В. В. Комаров. – Х. : Право, 2012. – 624 с.
10. Цивільний процес України : підручник / За заг. ред. Є. О. Харитонова, О. І. Харитонової, Н. Ю. Голубєвої. □ К. : Істина, 2012. □ 536 с.
11. Цивільний процес України : підручник; [за загальною ред. д.ю.н., доцента М. М. Ясинка]. – К. : Алерта, 2014. – 744 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Андрійцьо В. Д. Доказове право як підгалузь цивільного процесуального права / Василь Дмитрович Андрійцьо // Університетські наукові записки. – 2013. – № 3 (47). – С. 191–196.
2. Андрійцьо В. Д. Доказування обставин цивільної справи: право чи обов'язок? / Василь Дмитрович Андрійцьо // Теорія і практика правознавства. – 2013. – Випуск 2 (4). – С. 1–7. – Режим доступу до журн. : URL: http://nauka.jur-academy.kharkov.ua/download/el_zbirnik/2.2013/10_5.pdf
3. Багрій М. В. До питання про використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні. Право і суспільство. Дніпро, 2017. № 1. С. 240-245. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2017/1_2017/part_1/44.pdf
4. Бублик Н.С. Процесуальний статус особи, щодо якої обвинувальна діяльність здійснюється до повідомлення про підозру. Підприємство, господарство і право. м. Київ. № 5 2019. С. 253-258.
5. Бублик Н.С., Бондаренко О.С. Значення та доведеність наявності ризику переховування підозрюваного під час обрання запобіжного заходу III International Scientific and Practical Conference «Topical issues of the

development of modern science» 13-15 november 2019 Sofia, Bulgaria. С. 241-246

6. Верещінська І. Належні та допустимі докази в окремих категоріях справ, що виникають зі спадкових правовідносин / І. Верещінська // Право України. – 2014. – № 6. – С. 216–221.

7. Гетманцев М. Аналіз взаємозв'язку прямих та побічних речових доказів у цивільному процесі України / Максим Гетманцев // Юридична України. – 2013. – № 2. – С. 67–72.

8. Гаркуша А.Г. Деякі аспекти надання безоплатної правової допомоги в Україні. Форум права. Науковий журнал No 2. 2019. С.15-22 URL: http://arhive.nbuv.gov.ua/j-tit/FP_index.htm.

9. Дараган В.В. Щодо необхідності запровадження в підрозділах Національної поліції інституту детективів // Правоохорона функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми дослідження: тези доп. Міжнар. нук.-практ. конф. (м. Харків, 17 трав. 2019 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. С. 67-69.

10. Докази і доказування в кримінальному провадженні: методичні рекомендації. / Р.І. Балита та ін. Київ : Генеральна прокуратура України, 2016. 73 с. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/scientifically_methodical_advice.html?_m=publications&_t=rec&id=185606

11. Доказування у кримінальному провадженні: навч.-практ. посібн. / кол. авт. К.: Національна академія прокуратури України, 2017. 346 с.

12. Застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб: методичні рекомендації. / О.З. Гладун та ін. Київ : Генеральна прокуратура України, 2018. 59 с. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/scientifically_methodical_advice.html?_m=publications&_t=rec&id=185606

13. Захарко А.В. Аналіз стану законотворчої діяльності щодо імплементації процедурних положень Конвенції про кіберзлочинність. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 2. С. 134-142.

14. Захарко А.В. Федченко В.М. Класифікація видів затримання залежно від способу кримінальної процесуальної регламентації. Jurnalul juridic national: teorie și practică Nr. 1 (35) 2019. С. 201-205

15. Зеленьак Е. С. Правове регулювання оцінки доказів у цивільному процесі / Е. С. Зеленьак // Вісник Академії адвокатури України. – 2012. – № 3 (25). – С. 42–47.

16. Кравченко Н. С. Суб'єкти доказування цивільного позову в кримінальному провадженні : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.09 / Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2016. 263 с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1427/1/kravchenko_dis.pdf

17. Крицька І. О. Деякі проблеми визнання відеозапису речовим доказом у кримінальному провадженні. Pravna veda a prax: vyzvy modernych europських integracnych procesov : Medzinar. vedecka konf., Bratislava, Slovenska republika, 27-28 novembra 2015 r. Братислава, 2015. С. 143–145. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12338/1/Krucka_143-145.pdf

18. Кучер Т. М. Дослідження засобів доказування у процесі доведення : сутність та способи / Тетяна Миколаївна Кучер // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2014. – Вип. 24. Том 2. – С. 56–59.

19. Лобойко Л. М., Банчук О. А. Кримінальний процес: навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. С. 171-195. URL: <https://www.osce.org/uk/project-coordinator-in-ukraine/358176?download=true>

20. Лук'янчиков Б. Є., Лук'янчикова В. Є. Сучасні технічні засоби виявлення наркотичного сп'яніння. Сучасна спеціальна техніка. Київ, 2017.

№3 (50). С.68-74. URL:
http://suchasnaspetstehnika.com/journal/ukr/2017_3/13.pdf

21. Методичні рекомендації щодо тактики допиту неповнолітніх у кримінальному провадженні. / В.А. Чепурний та ін. Генеральна прокуратура України, 2016. 55 с. URL:
https://www.gp.gov.ua/ua/scientifically_methodical_advice.html? m=publications & t=rec&id=185606

22. Ратушна Б. П. Докази як основні інструменти судового пізнання / Б. П. Ратушна // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. – № 2. – С. 165–168.

23. Орлов Ю. Ю., Чернявський С. С. Використання електронних відображень як доказів у кримінальному провадженні. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. Київ, 2017. №3 (104). С.13-24. URL:
<http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/2392>

24. Рогальська В.В. Регламентація та реалізація права на переклад в контексті забезпечення справедливого судочинства. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 2. С. 150-157

25. Рекомендації «Доказування у кримінальному провадженні щодо корупційних злочинів у сфері службової діяльності». / О.В. Амелін та ін. Генеральна прокуратура України, 2017. 46 с. URL:
https://www.gp.gov.ua/ua/scientifically_methodical_advice.html? m=publications & t=rec&id=185606

26. Сваток Г. І., Шмаленя С. В., Льон І. Л. Методичні рекомендації з питань організації та вжиття прокурором заходів забезпечення безпеки учасників кримінального провадження. Генеральна прокуратура України, 2017. 60 с. URL:
https://www.gp.gov.ua/ua/scientifically_methodical_advice.html? m=publications & t=rec&id=185606

27. Солдатенко Е.А., Юнацький А.В. Исследование доказательств в суде апелляционной инстанции в производстве Украины // Jurnalul juridic national: teorie și practică «Научно-практическое правовое издание Республики Молдова». № 2(29), 2019. С. 116-119.

28. Степаненко Т. В. Доказування у справах за позовами про захист прав та інтересів невизначеного кола осіб / Т. В. Степаненко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – 2013. – Вип. 6. Том 1. – С. 50–54.

29. Стоян В. О. Особливості дослідження та оцінки доказів у цивільних справах позовного провадження, що розглядаються за участю нотаріусів / В. О. Стоян // Університетські наукові записки. – 2012. – № 4 (44). – С. 199–204.

30. Теорія доказів : підручник для слухачів магістратури юридичних вузів / К. В. Антонов та ін. К. : Правова єдність, 2015. 294 с.

31. Турчин-Кукаріна І. В. Цивільно-процесуальне оціночне поняття «загальновідомі обставини» та його судове застосування / І. В. Турчин-Кукаріна // Вісник Академії адвокатури України. – 2012. – № 3 (25). – С. 35–42.

32. Феннич В. П. Прямі та непрямі доказові презумпції цивільного судочинства [Електронний ресурс] / В. П. Феннич // Форум права. – 2008. – № 1. – С. 427–433. – Режим доступу до журн. : <http://archive.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-1/08fvppcs.pdf>

33. Феннич В. П. Структура доказування при розгляді справ окремого провадження / В. П. Феннич // Університетські наукові записки. – 2011. – № 2 (38). – С. 115–119.

34. Федченко В.М. Питання реалізації окремих прав учасників кримінального провадження при створенні та діяльності слідчої групи. The 2nd International scientific and practical conference “Scientific achievements of

modern society” Collection of scientific articles published (October 9-11, 2020) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2019. 537 p. С. 317-322

35. Фурса С. Докази і доказування в цивільному процесі : науково-практичний посібник / С. Фурса, Т. Цюра – К. : Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2005. – 256 с. – (Серія: Процесуальні науки).

36. Цал-Цалко Ю. Ю. Дискусійні аспекти щодо поняття доказування, суб'єктів доказування та предмета доказування у цивільному процесі України / Юлія Юліївна Цал-Цалко // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – 2012. – Вип. 66. – С. 318–323.

Інтернет-ресурси:

Вищі та центральні органи державної влади України:

1. http://www.president.gov.ua/	Офіційне інтернет-представництво Президента України
2. http://portal.rada.gov.ua/	Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
3. http://www.kmu.gov.ua/	Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України (Урядовий портал)
4. http://www.ccu.gov.ua/	Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
5. http://www.scourt.gov.ua/	Інформаційний сервер Верховного Суду України
6. http://www.gp.gov.ua/	Офіційний інтернет-портал Генеральної прокуратури України
7. http://www.mvs.gov.ua/	Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України
8. http://www.minjust.gov.ua/	Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України
9. http://www.mon.gov.ua/	Офіційний веб-сайт Міністерства освіти та науки України
10. http://www.ukrstat.gov.ua/	Офіційний веб-сайт Державного

комітету статистики України

Бази нормативно-правових актів України:

11. http://zakon.rada.gov.ua/	Законодавство України на офіційному веб-сайті Верховної Ради України
12. http://search.ligazakon.ua/	Портал ЛІГА:ЗАКОН
13. http://www.nau.kiev.ua/	Правові системи НаУ
14. http://uazakon.com/	Інформаційно-правовий портал Закони України
15. http://www.gdo.kiev.ua/	Офіційний вісник України
16. http://www.reyestr.court.gov.ua/	Єдиний державний реєстр судових рішень

Бібліотеки:

17. http://www.nbuv.gov.ua/	Найбільша бібліотека України імені В.І. Вернадського
18. http://www.nplu.org/	Національна Парламентська бібліотека України
19. http://www.library.lviv.ua/	Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника
20. http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького
21. http://korolenko.kharkov.com/	Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка
22. http://www.zounb.zp.ua/	Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека імені О.М. Горького
23. http://www.lawlibrary.ru/	Юридическая научная библиотека
24. http://www.library.yale.edu/	Бібліотека Єльського університету

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Докази та доказування»
для організації аудиторної та позааудиторної роботи
здобувачів вищої освіти

Малишко Інна Володимирівна

Комп'ютерний набір: Малишко І.В.

Здано до складання Підписано до друку
Формат 60×84 Ум. друк. арк. Тираж . Зам. Ціна
Сектор оперативної поліграфії РВІКВ БНАУ 09117,
м. Біла Церква, Соборна площа, 8/1; тел. 3-11-01